Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά L

2025/1788

8.9.2025

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2025/1788 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 24ης Ιουνίου 2025

για τις λεπτομέρειες άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από τους πολίτες της Ένωσης που κατοικούν σε ένα κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοοι

(αναδιατύπωση)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 22 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ([1]),

Αποφασίζοντας σύμφωνα με την ειδική νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Πρόκειται να επέλθει αριθμός τροποποιήσεων στην απόφαση 93/109/ΕΚ του Συμβουλίου ([2]). Για λόγους σαφήνειας, είναι σκόπιμη η αναδιατύπωση της εν λόγω οδηγίας.

(2) Το άρθρο 20 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) και το άρθρο 22 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ) απονέμουν στους πολίτες της Ένωσης που κατοικούν σε κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοοι το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο κράτος μέλος κατοικίας τους υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του κράτους μέλους υποδοχής. Το δικαίωμα, το οποίο κατοχυρώνεται επίσης στο άρθρο 39 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ο «Χάρτης»), συγκεκριμενοποιεί την αρχή της ισότητας και της απαγόρευσης διακρίσεων λόγω ιθαγένειας, η οποία ορίζεται στο άρθρο 21 του Χάρτη. Αποτελεί επίσης απόρροια του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 20 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) και στο άρθρο 21 της ΣΛΕΕ καθώς και στο άρθρο 45 του Χάρτη.

(3) Οι λεπτομερείς όροι άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου καθορίζονται στην οδηγία 93/109/ΕΚ.

(4) Η Επιτροπή, στην έκθεση που εξέδωσε το 2020 για την ιθαγένεια της ΕΕ, τόνισε την ανάγκη επικαιροποίησης, αποσαφήνισης και ενίσχυσης των κανόνων για την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι στηρίζουν την ευρεία και χωρίς αποκλεισμούς συμμετοχή των μετακινούμενων πολιτών της Ένωσης. Ενόψει των ανωτέρω, και λαμβάνοντας επίσης υπόψιν την πείρα που αποκτήθηκε από την εφαρμογή της οδηγίας 93/109/ΕΚ σε διαδοχικές εκλογές και τις αλλαγές που επέφεραν οι τροποποιήσεις των Συνθηκών, αρκετές από τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας θα πρέπει να επικαιροποιηθούν.

(5) Το άρθρο 22 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ δεν θίγει την εφαρμογή του άρθρου 223 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, που προβλέπει τη θέσπιση ενιαίας διαδικασίας σε όλα τα κράτη μέλη σύμφωνα με κοινές αρχές όλων των κρατών μελών για τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

(6) Για να διασφαλιστεί ότι οι πολίτες της Ένωσης που κατοικούν σε κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοοι (οι «αλλοδαποί πολίτες της Ένωσης») είναι σε θέση να ασκούν το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με τους υπηκόους του κράτους μέλους υποδοχής τους, θα πρέπει να αποσαφηνιστούν οι όροι εγγραφής και συμμετοχής στις εκλογές αυτές, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση μεταχείριση των πολιτών της Ένωσης που είναι υπήκοοι των σχετικών κρατών μελών και των αλλοδαπών πολιτών της Ένωσης. Ειδικότερα, οι πολίτες της Ένωσης που επιδιώκουν να ψηφίσουν και να θέσουν υποψηφιότητα στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο κράτος μέλος κατοικίας τους θα πρέπει να τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης όσον αφορά τις περιόδους κατοικίας που πρέπει να έχουν συμπληρώσει ως προϋπόθεση για την άσκηση του δικαιώματος, καθώς και τα στοιχεία που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση με την προϋπόθεση αυτή.

([1]) Γνώμη της 17ης Ιουνίου 2025 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

([2]) Οδηγία 93/109/ΕΚ του Συμβουλίου, της 6ης Δεκεμβρίου 1993, για τις λεπτομέρειες άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από τους πολίτες της Ένωσης που κατοικούν σε ένα κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοοι (ΕΕ L 329 της 30.12.1993, σ. 34).

(7) Η ελευθερία των πολιτών της Ένωσης να επιλέγουν το κράτος μέλος στο οποίο θέλουν να συμμετάσχουν στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πρέπει να γίνεται σεβαστή και, παράλληλα, να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται ότι κανείς δεν δύναται να ψηφίσει περισσότερες από μία φορές ή να θέσει υποψηφιότητα σε περισσότερες από μία χώρες.

(8) Σύμφωνα με τα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα και τις διατάξεις της Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, τα κράτη μέλη θα πρέπει όχι μόνο να αναγνωρίζουν και να σέβονται το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι των πολιτών της Ένωσης, αλλά και να εξασφαλίζουν εύκολη πρόσβαση στα εκλογικά τους δικαιώματα αίροντας όσο το δυνατόν περισσότερα εμπόδια κατά τη συμμετοχή στις εκλογές.

(9) Οι πολίτες της Ένωσης, προκειμένου να διευκολύνονται στην άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στη χώρα κατοικίας τους, θα πρέπει να εγγράφονται στους εκλογικούς καταλόγους εντός επαρκούς χρόνου πριν από την ημέρα των εκλογών. Οι διατυπώσεις που εφαρμόζονται για την εγγραφή τους θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν απλούστερες. Προκειμένου να εγγραφούν, θα πρέπει να αρκεί οι ενδιαφερόμενοι πολίτες της Ένωσης να επιδεικνύουν έγκυρο έγγραφο ταυτότητας και υπεύθυνη δήλωση η οποία να περιλαμβάνει στοιχεία που αποδεικνύουν το δικαίωμα συμμετοχής τους στις εκλογές. Μετά την εγγραφή τους, οι αλλοδαποί πολίτες της Ένωσης θα πρέπει να παραμένουν εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με τους πολίτες της Ένωσης που είναι υπήκοοι του οικείου κράτους μέλους, για όσο διάστημα πληρούν τις προϋποθέσεις για την άσκηση του δικαιώματος ψήφου. Κατά περίπτωση, οι πολίτες της Ένωσης θα πρέπει να μπορούν να παρέχουν στις αρμόδιες αρχές στοιχεία επικοινωνίας, ώστε αυτές να είναι σε θέση να τους ενημερώνουν σε τακτική βάση.

(10) Ενώ τα κράτη μέλη είναι αρμόδια να καθορίζουν το δικαίωμα του εκλέγειν ή του εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όσον αφορά τους υπηκόους που κατοικούν εκτός της επικράτειάς τους, αυτό καθαυτό το γεγονός ότι αλλοδαποί πολίτες της Ένωσης έχουν εγγραφεί στους εκλογικούς καταλόγους του κράτους μέλους κατοικίας τους δεν θα πρέπει να αποτελεί λόγο διαγραφής τους από τους εκλογικούς καταλόγους του κράτους μέλους καταγωγής τους για άλλα είδη εκλογών.

(11) Για να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση των αλλοδαπών πολιτών της Ένωσης που επιδιώκουν να ασκήσουν το δικαίωμα του εκλέγεσθαι στο κράτος μέλος κατοικίας τους, θα πρέπει να απαιτείται από τους εν λόγω πολίτες να προσκομίζουν τα ίδια δικαιολογητικά με εκείνα που απαιτούνται από υποψηφίους που είναι υπήκοοι του οικείου κράτους μέλους. Ωστόσο, προκειμένου να εξακριβώνεται αν οι εν λόγω πολίτες απολαύουν του δικαιώματος που προβλέπεται στο άρθρο 20 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) και στο άρθρο 22 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να απαιτούν την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης η οποία να περιλαμβάνει στοιχεία αναγκαία για την απόδειξη του δικαιώματος του εκλέγεσθαι στις εν λόγω εκλογές.

(12) Για να διευκολυνθεί η ακριβής ταυτοποίηση των εκλογέων και των υποψηφίων που είναι εγγεγραμμένοι τόσο στο κράτος μέλος καταγωγής τους όσο και στο κράτος μέλος κατοικίας τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να απαιτούν τα δεδομένα που προσκομίζουν οι πολίτες της Ένωσης όταν αυτοί υποβάλλουν αίτηση εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους ή στους καταλόγους υποψηφίων στο κράτος μέλος κατοικίας να περιλαμβάνουν επίσης τον προσωπικό αριθμό ταυτότητας ή τον σειριακό αριθμό έγκυρου εγγράφου ταυτότητας ή ταξιδιωτικού εγγράφου.

(13) Οι πολίτες της Ένωσης που, δυνάμει ατομικής απόφασης αστικού ή ποινικού δικαίου που έχει ληφθεί από την αρμόδια αρχή, έχουν εκπέσει του δικαιώματος του εκλέγειν ή του εκλέγεσθαι θα πρέπει να αποκλείονται από την άσκηση του δικαιώματος αυτού στο κράτος μέλος κατοικίας στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να δύνανται να απαιτούν από τους πολίτες της Ένωσης που αιτούνται να εγγραφούν στους εκλογικούς καταλόγους να υποβάλουν υπεύθυνη δήλωση που να βεβαιώνει ότι δεν έχουν εκπέσει του δικαιώματος ψήφου. Όταν υποβάλλουν υποψηφιότητα στη χώρα κατοικίας τους, οι πολίτες της Ένωσης θα πρέπει να υποχρεούνται να προσκομίζουν δήλωση που να βεβαιώνει ότι δεν έχουν εκπέσει του δικαιώματος του εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

(14) Το κράτος μέλος κατοικίας θα πρέπει να μπορεί να ελέγχει ότι οι πολίτες της Ένωσης που έχουν εκφράσει τη βούληση να ασκήσουν το δικαίωμα του εκλέγεσθαι δεν έχουν εκπέσει του δικαιώματος αυτού στο κράτος μέλος καταγωγής τους. Όταν ένα κράτος μέλος λαμβάνει σχετικό αίτημα από το κράτος μέλος κατοικίας, θα πρέπει να παρέχει την αναγκαία επιβεβαίωση εντός προθεσμίας που να καθιστά εφικτή την αποτελεσματική αξιολόγηση του παραδεκτού της υποψηφιότητας. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που ανταλλάσσονται στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας μπορούν να υποβληθούν σε επεξεργασία μόνο για τον συγκεκριμένο σκοπό. Δεδομένης της θεμελιώδους σημασίας των εκλογικών δικαιωμάτων, τυχόν παράλειψη του κράτους μέλους καταγωγής να παράσχει εμπρόθεσμα πληροφορίες σχετικά με την ιδιότητα του πολίτη της Ένωσης δεν θα πρέπει να συνεπάγεται την έκπτωση από το δικαίωμα του εκλέγεσθαι στο κράτος μέλος κατοικίας. Σε περίπτωση μεταγενέστερης υποβολής των σχετικών πληροφοριών, το κράτος μέλος κατοικίας θα πρέπει να εξασφαλίζει, μέσω της λήψης κατάλληλων μέτρων και σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στην εθνική νομοθεσία του, ότι οι εγγεγραμμένοι στους καταλόγους υποψηφίων ή ήδη εκλεγμένοι πολίτες της Ένωσης που έχουν εκπέσει του δικαιώματος του εκλέγεσθαι στο κράτος μέλος καταγωγής τους θα αποκλείονται από το δικαίωμα του εκλέγεσθαι ή από την άσκηση των καθηκόντων τους.

(15) Δεδομένου ότι η διαδικασία εξέτασης του παραδεκτού των υποψηφιοτήτων σε ένα κράτος μέλος συνεπάγεται αναγκαστικά επιπλέον διοικητικές ενέργειες για τους υπηκόους άλλου κράτους μέλους σε σχέση με τους ημεδαπούς υπηκόους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να ορίζουν διαφορετική προθεσμία υποβολής υποψηφιότητας για τους αλλοδαπούς πολίτες της Ένωσης απ' ό,τι για τους ημεδαπούς. Κάθε διαφορά ως προς την προθεσμία θα πρέπει να περιορίζεται σε ό,τι είναι αναγκαίο και αναλογικό προκειμένου να μπορεί να λαμβάνεται εγκαίρως υπόψη η κοινοποίηση των πληροφοριών από το κράτος μέλος καταγωγής. Ο ορισμός διαφορετικής προθεσμίας δεν θα πρέπει να επηρεάζει τις προθεσμίες όσον αφορά τις υποχρεώσεις άλλων κρατών μελών για την υποβολή κοινοποιήσεων δυνάμει της παρούσας οδηγίας.

(16) Για την αποφυγή της πολλαπλής ψήφου ή περιπτώσεων στις οποίες το ίδιο πρόσωπο υποβάλλει υποψηφιότητα περισσότερες από μία φορές στις ίδιες εκλογές, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ανταλλάσσουν πληροφορίες που αντλούνται από τις υπεύθυνες δηλώσεις των ενωσιακών εκλογέων και των εκλόγιμων πολιτών της Ένωσης. Δεδομένου ότι τα κράτη μέλη βασίζονται σε διαφορετικά δεδομένα για την ταυτοποίηση των πολιτών, θα πρέπει να προβλεφθεί κοινό σύνολο δεδομένων ώστε να εξασφαλίζεται, αφενός, η ακριβής ταυτοποίηση των ενωσιακών εκλογέων και των εκλόγιμων πολιτών της Ένωσης και, αφετέρου, η παρεμπόδιση της πολλαπλής ψήφου ή υποψηφιότητάς τους. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που ανταλλάσσονται θα πρέπει να περιορίζονται στο ελάχιστο αναγκαίο για την επίτευξη αυτών των σκοπών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν τις πληροφορίες αρκετά πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διεξάγουν αυτήν την ανταλλαγή πληροφοριών κατά τρόπο που να μη δημιουργεί περιττό διοικητικό φόρτο για τις αρμόδιες αρχές τους. Με την επιφύλαξη των εθνικών διατάξεων σχετικά με την εγγραφή των ψηφοφόρων στους εκλογικούς καταλόγους και την υποβολή υποψηφιοτήτων, το κράτος μέλος κατοικίας θα πρέπει να αρχίσει να παρέχει τα διαθέσιμα στοιχεία το αργότερο έξι εβδομάδες πριν από την εκλογική περίοδο. Τα δεδομένα που ανταλλάσσουν μεταξύ τους τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν ακριβέστερα και τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να τα ενημερώνουν, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές διατάξεις σχετικά με την εγγραφή των ψηφοφόρων στους εκλογικούς καταλόγους και την υποβολή υποψηφιοτήτων.

(17) Η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών με σκοπό την αποτροπή της πολλαπλής ψήφου ή των περιπτώσεων στις οποίες το ίδιο πρόσωπο υποβάλλει υποψηφιότητα περισσότερες από μία φορές στις ίδιες εκλογές δεν θα πρέπει να εμποδίζει τους υπηκόους των κρατών μελών να συμμετέχουν ως εκλογείς ή υποψήφιοι σε άλλα είδη εκλογών. Για να διευκολυνθεί η επικοινωνία μεταξύ των εθνικών αρχών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεούνται να ορίσουν ένα σημείο επαφής για την εν λόγω ανταλλαγή πληροφοριών. Στο παρελθόν, η Επιτροπή είχε αναπτύξει ένα πλαίσιο προκειμένου μόνο τα κράτη μέλη να ανταλλάσσουν, υπό την ευθύνη τους, τα αναγκαία δεδομένα. Το εν λόγω πλαίσιο θα πρέπει να ενσωματωθεί στην παρούσα οδηγία, ώστε να στηριχθούν περαιτέρω οι ανταλλαγές μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών. Τα κράτη μέλη θα ενεργούν ως χωριστοί υπεύθυνοι επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο συγκεκριμένο πλαίσιο. Το εν λόγω πλαίσιο θα πρέπει να παρέχει στα κράτη μέλη πρόσβαση μόνο στα δεδομένα των πολιτών της Ένωσης που διαμένουν στην εκλογική τους επικράτεια και που έχουν ρητώς διατυπώσει την επιθυμία να εγγραφούν στους εκλογικούς καταλόγους ή να θέσουν υποψηφιότητα και των δικών τους υπηκόων που έχουν ρητώς διατυπώσει την επιθυμία να ψηφίσουν ή να θέσουν υποψηφιότητα στο κράτος μέλος κατοικίας.

(18) Για τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων, των υποχρεώσεων και των τεχνικών προδιαγραφών όσον αφορά τη λειτουργία του πλαισίου, σύμφωνα με το κεφάλαιο IV του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([3]), θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([4]).

(19) Η προσβασιμότητα στις πληροφορίες σχετικά με τα εκλογικά δικαιώματα και τις εκλογικές διαδικασίες αποτελεί νευραλγικό στοιχείο για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής άσκησης του δικαιώματος που κατοχυρώνεται στο άρθρο 20 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) και στο άρθρο 22 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ. Αυτό σημαίνει, ειδικότερα, ότι οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να καθίστανται προσβάσιμες όχι μόνο στα άτομα με αναπηρία, αλλά και σε όσα δεν διαθέτουν ψηφιακές δεξιότητες, ιδίως τα ηλικιωμένα, διασφαλίζοντας ότι η επικοινωνία δεν πραγματοποιείται με αποκλειστική χρήση ενός διαύλου.

(20) Η έλλειψη επαρκούς πληροφόρησης κατά τις εκλογικές διαδικασίες επηρεάζει τους πολίτες ως προς την άσκηση των εκλογικών τους δικαιωμάτων στο πλαίσιο των δικαιωμάτων που έχουν ως πολίτες της Ένωσης. Επηρεάζει επίσης την ικανότητα των αρμόδιων αρχών να ασκούν τα δικαιώματά τους και να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεούνται να ορίζουν αρχές με ειδικές αρμοδιότητες για την παροχή κατάλληλης ενημέρωσης στους πολίτες της Ένωσης σχετικά με τα δικαιώματά τους βάσει του άρθρου 20 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) και του άρθρου 22 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, καθώς και τους εθνικούς κανόνες και διαδικασίες για τη συμμετοχή στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τη διοργάνωση αυτών των εκλογών. Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα της επικοινωνίας, οι πληροφορίες θα πρέπει να παρέχονται με σαφή και απλή διατύπωση. Αυτό σημαίνει ότι οι εν λόγω πληροφορίες θα πρέπει να παρέχονται κατά τρόπο που το ενδιαφερόμενο πρόσωπο κατανοεί ή ευλόγως αναμένεται να κατανοεί.

([3]) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

([4]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

(21) Προκειμένου να βελτιωθεί η προσβασιμότητα στις πληροφορίες σχετικά με τις εκλογές, οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να διατίθενται επί παραδείγματι σε ιστότοπο με γενική πρόσβαση, σε τουλάχιστον μία επίσημη γλώσσα της Ένωσης άλλη από εκείνη ή εκείνες του κράτους μέλους υποδοχής, η οποία να είναι ευρέως κατανοητή από τον μεγαλύτερο δυνατό αριθμό πολιτών της Ένωσης που κατοικούν στην επικράτειά του. Οι μεταφράσεις σε αυτές τις άλλες γλώσσες θα πρέπει να είναι αμιγώς πληροφοριακού χαρακτήρα και δεν θα πρέπει να έχουν νομικά αποτελέσματα. Εάν προκύψουν ερωτήματα σχετικά με την ακρίβεια των πληροφοριών που περιέχουν οι μεταφράσεις αυτές, μόνο το κείμενο στην επίσημη γλώσσα ή στις επίσημες γλώσσες του συγκεκριμένου κράτους μέλους θα πρέπει να θεωρείται νομικά δεσμευτικό. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν διαφορετικές επίσημες γλώσσες της Ένωσης σε συγκεκριμένα τμήματα της επικράτειάς τους ή στις περιφέρειές τους ανάλογα με τη γλώσσα που είναι κατανοητή από τη μεγαλύτερη ομάδα πολιτών της Ένωσης που κατοικούν εκεί.

(22) Κάθε παρέκκλιση από τους γενικούς κανόνες της παρούσας οδηγίας πρέπει να δικαιολογείται, σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, από προβλήματα που αντιμετωπίζει ειδικά ένα κράτος μέλος και πρέπει να ευθυγραμμίζεται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 52 του Χάρτη, με μνεία, μεταξύ άλλων, ότι κάθε περιορισμός στην άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πρέπει να προβλέπεται από τον νόμο και να τηρεί τις αρχές της αναλογικότητας και της αναγκαιότητας. Επιπλέον, κάθε παρέκκλιση πρέπει να ευθυγραμμίζεται με το άρθρο 47 του Χάρτη.

(23) Θα μπορούσαν να ανακύψουν ειδικά προβλήματα σε κράτος μέλος όπου η αναλογία των πολιτών της Ένωσης σε ηλικία ψήφου που κατοικούν σε αυτό χωρίς να έχουν την ιθαγένειά του υπερβαίνει αισθητά τον μέσο όρο. Αναλογία 20 % των πολιτών αυτών σε σχέση με το σύνολο του εκλογικού σώματος δικαιολογεί παρεκκλίσεις όσον αφορά το δικαίωμα ψήφου. Τέτοιες παρεκκλίσεις θα πρέπει να βασίζονται στο κριτήριο της διάρκειας κατοικίας.

(24) Κράτη μέλη στα οποία η αναλογία αλλοδαπών πολιτών της Ένωσης οι οποίοι έχουν ηλικία ψήφου υπερβαίνει το 20 % του συνόλου των πολιτών της Ένωσης που έχουν ηλικία ψήφου και κατοικούν σε αυτό θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να προβλέπουν, τηρουμένου του άρθρου 22 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, ειδικές διατάξεις όσον αφορά τη σύνθεση των καταλόγων των υποψηφίων.

(25) Ενδείκνυται να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, σε ορισμένα κράτη μέλη, πρόσωπα που κατοικούν σε αυτά και είναι υπήκοοι άλλων κρατών μελών έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν στις εκλογές για το εθνικό κοινοβούλιο. Κατά συνέπεια, ορισμένες διατάξεις της παρούσας οδηγίας μπορούν να μην εφαρμοστούν στα εν λόγω κράτη μέλη.

(26) Τα στατιστικά στοιχεία σχετικά με την άσκηση των εκλογικών δικαιωμάτων και την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας μπορούν να είναι χρήσιμα κατά τον προσδιορισμό των μέτρων που είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής άσκησης των εκλογικών δικαιωμάτων των πολιτών της Ένωσης. Τέτοιου είδους στατιστικά στοιχεία μπορούν να βοηθήσουν στην αξιολόγηση των μέτρων που εφαρμόζονται προς υποστήριξη της συμμετοχής των πολιτών της Ένωσης στις εκλογές και θα μπορούσε να οδηγήσει σε πιο τελεσφόρες λύσεις. Ειδικότερα, όπου είναι διαθέσιμα, τα στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη συμμετοχή αλλοδαπών πολιτών της Ένωσης στις εκλογές, όπως δεδομένα σχετικά με την εγγραφή ψηφοφόρων και των υποψηφίων και την προσέλευση των ψηφοφόρων, καθώς και συγκεντρωτικά ανωνυμοποιημένα δεδομένα για την ιθαγένεια, την ηλικία, τη γλώσσα και τον τόπο, θα μπορούν να είναι χρήσιμα για τα ενωσιακά και τα εθνικά μέτρα πολιτικής προς υποστήριξη της αθρόας προσέλευσης και διευκόλυνση της άσκησης του εκλογικού δικαιώματος. Η συλλογή των δεδομένων αυτών, με πλήρη σεβασμό των εφαρμοστέων κανόνων προστασίας των δεδομένων, μπορεί να διενεργείται, μεταξύ άλλων, με έρευνες ή οποιεσδήποτε μεθόδους άντλησης πληροφοριών από δημόσιες ή διοικητικές πηγές. Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Συνεργασίας για τις Εκλογές θα μπορεί να στηρίξει μια τέτοια διαδικασία αναπτύσσοντας κοινές αναφορές για τη συλλογή δεδομένων σχετικά με τη συμμετοχή αλλοδαπών πολιτών της Ένωσης στις εκλογές.

(27) Για να βελτιωθεί η συλλογή δεδομένων για τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, είναι αναγκαίο να καθιερωθεί τακτική παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων σχετικά με την εφαρμογή από τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή υποστηρίξει την εν λόγω συλλογή δεδομένων και παρακολούθηση, μεταξύ άλλων διανέμοντας, αρκετά πριν από την ημερομηνία των εκλογών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ερωτηματολόγιο στα κράτη μέλη σχετικά με τη συμμετοχή των πολιτών της Ένωσης στις εκλογές. Το εν λόγω ερωτηματολόγιο καταρτίζεται σε συνεργασία με τα μέλη του Ευρωπαϊκού Δικτύου Συνεργασίας για τις Εκλογές. Παράλληλα, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και να υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, μετά την εκάστοτε διεξαγωγή των εκλογών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, έκθεση που να συμπεριλαμβάνει τα αποτελέσματα της εν λόγω αξιολόγηση.

(28) Η συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με σκοπό την παραγωγή στατιστικών στοιχείων σχετικά με τη συμμετοχή αλλοδαπών πολιτών της Ένωσης στις εκλογές, καθώς και η παροχή των εν λόγω δεδομένων στο κοινό και στην Επιτροπή, θα πρέπει να πραγματοποιούνται σε πλήρη συμμόρφωση προς τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([5]), συμπεριλαμβανομένων των αρχών του περιορισμού του σκοπού, της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, του περιορισμού της αποθήκευσης, της ακεραιότητας και της εμπιστευτικότητας. Ειδικότερα, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για στατιστικούς σκοπούς θα πρέπει να υπόκειται σε κατάλληλες εγγυήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725. Στο πλαίσιο αυτό, τα δεδομένα θα πρέπει να διαμοιράζονται με τη χρήση τεχνολογιών που ενισχύουν την προστασία της ιδιωτικής ζωής και έχουν σχεδιαστεί ειδικά για την εφαρμογή αυτών των αρχών. Τα στατιστικά στοιχεία που υποβάλλονται σε επεξεργασία για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να είναι σε τέτοιο βαθμό συγκεντρωμένα ώστε να μη μπορούν να ταυτοποιηθούν άτομα και να καθίστανται ανώνυμα πριν από τη συγκέντρωσή τους.

([5]) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

(29) Είναι αναγκαίο η Επιτροπή να αξιολογεί η ίδια την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας εντός εύλογου χρονικού διαστήματος έπειτα από τουλάχιστον δύο εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

(30) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να απαιτούν από τους αλλοδαπούς πολίτες της Ένωσης να υποβάλλουν συγκεκριμένα συμπληρωματικά δεδομένα στο πλαίσιο των υπεύθυνων δηλώσεων που πρέπει να υποβάλουν στο πλαίσιο της άσκησης των εκλογικών τους δικαιωμάτων Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι εξελισσόμενες εθνικές απαιτήσεις και πρακτικές, είναι αναγκαίο να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της ΣΛΕΕ όσον αφορά την τροποποίηση του καταλόγου τέτοιων δεδομένων μόνο με την προσθήκη στοιχείων σε αυτόν. Όλα τα μέτρα που εγκρίνονται κατά την άσκηση της εν λόγω εξουσιοδότησης θα πρέπει να είναι αναγκαία και αναλογικά για την επίτευξη των σκοπών της παρούσας οδηγίας. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνωμόνων, και οι διαβουλεύσεις αυτές να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία, της 13ης Απριλίου 2016, για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου ([6]). Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η έγκαιρη πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που αφορούν την προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Συμβούλιο λαμβάνει όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές του έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

(31) Τα κράτη μέλη, επικυρώνοντας τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, και η Ένωση, συνάπτοντάς την εν λόγω Σύμβαση μέσω της απόφασης 2010/48/ΕΚ του Συμβουλίου ([7]), δεσμεύτηκαν να διασφαλίσουν τη συμμόρφωση με την εν λόγω σύμβαση. Για να υποστηριχθεί η ισότιμη και χωρίς αποκλεισμούς συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στις εκλογές, θα πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι ανάγκες των πολιτών με αναπηρία και των ηλικιωμένων πολιτών κατά την κατάρτιση ρυθμίσεων για την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από τους αλλοδαπούς πολίτες της Ένωσης.

(32) Οι κανονισμοί (ΕΕ) 2016/679 και (ΕΕ) 2018/1725 εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

(33) Ζητήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725, η γνώμη του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, που διατύπωσε επίσημα σχόλια στις 17 Ιανουαρίου 2022.

(34) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη, ειδικότερα στα άρθρα 21 και 39. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό η παρούσα οδηγία να εφαρμόζεται σύμφωνα με τα εν λόγω δικαιώματα και αρχές, διασφαλίζοντας, μεταξύ άλλων, τον πλήρη σεβασμό του δικαιώματος της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, του δικαιώματος στην απαγόρευση διακρίσεων, του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής και του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής.

(35) Η υποχρέωση μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο θα πρέπει να περιοριστεί στις διατάξεις που τροποποιούν ουσιωδώς τις προϋπάρχουσες οδηγίες. Η υποχρέωση μεταφοράς των μη τροποποιούμενων διατάξεων στο εθνικό δίκαιο απορρέει από τις προϋπάρχουσες οδηγίες.

(36) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει τις υποχρεώσεις των κρατών μελών όσον αφορά τις προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο των οδηγιών που παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙΙ μέρος Β,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει τις λεπτομέρειες σύμφωνα με τις οποίες οι πολίτες της Ένωσης που κατοικούν σε ένα κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοοι (οι «αλλοδαποί πολίτες της Ένωσης») μπορούν να ασκούν σε αυτό το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

2. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν επηρεάζουν τις διατάξεις κάθε κράτους μέλους σχετικά με το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι των ημεδαπών του οι οποίοι κατοικούν εκτός της εκλογικής του επικράτειας.

([6]) ΕΕ L 123, της 12.5.2016, σ. 1.
([7]) Απόφαση 2010/48/ΕΚ του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη σύναψη, από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (ΕΕ L 23 της 27.1.2010, σ. 35).

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου», η εκλογή των αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με άμεση καθολική ψηφοφορία, σύμφωνα με την πράξη περί εκλογής των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με άμεση και καθολική ψηφοφορία, η οποία προσαρτάται στην απόφαση 76/787/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ της 20ης Σεπτεμβρίου 1976 (η «εκλογική πράξη») ([8])·

2) «εκλογική επικράτεια», η επικράτεια ενός κράτους μέλους όπου, σύμφωνα με την εκλογική πράξη και, στο εν λόγω πλαίσιο, σύμφωνα με τον εκλογικό νόμο αυτού του κράτους μέλους, οι αντιπρόσωποι στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκλέγονται από το λαό του κράτους μέλους αυτού·

3) «κράτος μέλος κατοικίας», το κράτος μέλος στο οποίο κατοικεί πολίτης της Ένωσης, χωρίς να έχει την ιθαγένειά του·

4) «κράτος μέλος καταγωγής», το κράτος μέλος του οποίου πολίτης της Ένωσης είναι υπήκοος·

5) «ενωσιακός εκλογέας», κάθε πολίτης της Ένωσης που έχει το δικαίωμα του εκλέγειν στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο κράτος μέλος κατοικίας σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας·

6) «εκλόγιμος πολίτης της Ένωσης», κάθε πολίτης της Ένωσης που είναι εκλόγιμος για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο κράτος κατοικίας σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

7) «εκλογικός κατάλογος», ο επίσημος κατάλογος όλων των εκλογέων που έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν σε ορισμένη περιφέρεια ή δήμο/κοινότητα και ο οποίος ενημερώνεται από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με τον εκλογικό νόμο του κράτους μέλους κατοικίας, ή το μητρώο του πληθυσμού, εάν σ' αυτόν γίνεται μνεία της ιδιότητας του εκλογέα·

8) «ημέρα αναφοράς», η ημέρα ή οι ημέρες κατά τις οποίες οι πολίτες της Ένωσης πρέπει να πληρούν, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους κατοικίας, τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν ή του εκλέγεσθαι στο εν λόγω κράτος μέλος·

9) «υπεύθυνη δήλωση», δήλωση του ενδιαφερόμενου προσώπου, το ανακριβές περιεχόμενο της οποίας συνεπάγεται κυρώσεις, σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία.

Άρθρο 3

Προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι

Κάθε πρόσωπο το οποίο, κατά την ημέρα αναφοράς,

α) είναι πολίτης της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 20 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ· και

β) χωρίς να έχει την ιθαγένεια του κράτους μέλους κατοικίας, πληροί τις ίδιες προϋποθέσεις από τις οποίες η νομοθεσία του εν λόγω κράτους μέλους εξαρτά το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι των υπηκόων του,

έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στο κράτος μέλος της κατοικίας κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αν δεν έχει κηρυχθεί έκπτωτο των δικαιωμάτων αυτών δυνάμει των άρθρων 6 ή 7.

Εάν, για να είναι εκλόγιμοι, οι υπήκοοι του κράτους μέλους κατοικίας πρέπει να έχουν την ιθαγένειά τους επί κάποιο ελάχιστο χρονικό διάστημα, οι αλλοδαποί πολίτες της Ένωσης λογίζονται ότι πληρούν αυτήν την προϋπόθεση όταν έχουν αποκτήσει την ιθαγένεια κράτους μέλους επί το ίδιο αυτό χρονικό διάστημα.

Άρθρο 4

Απαγόρευση της συμμετοχής σε ψηφοφορία περισσότερες από μία φορές ή της υποβολής υποψηφιότητας σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη

1. Ο ενωσιακός εκλογέας ασκεί το εκλογικό του δικαίωμα είτε στο κράτος μέλος κατοικίας είτε στο κράτος μέλος καταγωγής. Κανένα πρόσωπο δεν δύναται να ψηφίσει περισσότερες από μία φορές στις ίδιες εκλογές.

2. Κανένα πρόσωπο δεν δύναται να θέτει υποψηφιότητα σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη στις ίδιες εκλογές.

([8]) ΕΕ L 278 της 8.10.1976, σ. 5.

Άρθρο 5

Υποχρέωση κατοικίας

Εάν, για να είναι εκλογείς ή εκλόγιμοι, οι υπήκοοι του κράτους μέλους κατοικίας πρέπει να κατοικούν από ελάχιστο χρονικό διάστημα στην εκλογική επικράτεια του εν λόγω κράτους μέλους, οι ενωσιακοί εκλογείς και οι εκλόγιμοι πολίτες της Ένωσης λογίζονται ότι πληρούν την ως άνω προϋπόθεση αν έχουν κατοικήσει επί αντίστοιχο χρόνο σε άλλα κράτη μέλη. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη τυχόν ειδικών προϋποθέσεων συνυφασμένων με τη διάρκεια κατοικίας σε ορισμένη εκλογική περιφέρεια ή δήμο/κοινότητα.

Άρθρο 6

Μη εκλογιμότητα

1. Οι πολίτες της Ένωσης οι οποίοι κατοικούν σε ένα κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοοι και οι οποίοι κατόπιν ατομικής δικαστικής απόφασης ή απόφασης διοικητικής αρχής, υπό την προϋπόθεση ότι η τελευταία αυτή απόφαση μπορεί να προσβληθεί με ένδικο μέσο, έχουν εκπέσει του δικαιώματος του εκλέγεσθαι δυνάμει είτε της νομοθεσίας του κράτους μέλους κατοικίας είτε της νομοθεσίας του κράτους μέλους καταγωγής αποκλείονται από την άσκηση του δικαιώματος αυτού στο κράτος μέλος κατοικίας κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

2. Το κράτος μέλος κατοικίας εξακριβώνει ότι οι πολίτες της Ένωσης που έχουν εκδηλώσει πρόθεση να ασκήσουν το δικαίωμα του εκλέγεσθαι στο εν λόγω κράτος μέλος δεν έχουν εκπέσει του δικαιώματος αυτού στο κράτος μέλος καταγωγής, κατόπιν ατομικής δικαστικής απόφασης ή απόφασης διοικητικής αρχής, υπό την προϋπόθεση ότι η τελευταία αυτή απόφαση μπορεί να προσβληθεί με ένδικο μέσο.

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, το κράτος μέλος κατοικίας κοινοποιεί στο κράτος μέλος καταγωγής τη δήλωση που προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1. Για τον ίδιο σκοπό, οι σχετικές διαθέσιμες πληροφορίες που προέρχονται από το κράτος μέλος καταγωγής διαβιβάζονται με οποιονδήποτε ενδεδειγμένο τρόπο εντός προθεσμίας 5 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της κοινοποίησης ή, κατά περίπτωση, εντός συντομότερου χρονικού διαστήματος, εάν το ζητήσει το κράτος μέλος κατοικίας. Οι πληροφορίες αυτές περιέχουν μόνον τα στοιχεία που είναι απολύτως αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου και χρησιμοποιούνται μόνο για τον σκοπό αυτό.

Σε περίπτωση που το κράτος μέλος κατοικίας δεν λάβει εμπροθέσμως τις πληροφορίες, η υποψηφιότητα γίνεται πάρα ταύτα δεκτή.

4. Σε περίπτωση που οι παρεχόμενες πληροφορίες ακυρώνουν το περιεχόμενο της δήλωσης, το κράτος μέλος κατοικίας, ανεξαρτήτως της εμπρόθεσμης ή μεταγενέστερης διαβίβασης των πληροφοριών, λαμβάνει τα προσήκοντα μέτρα σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία ώστε να αποτρέψει την υποψηφιότητα του ενδιαφερόμενου προσώπου ή, εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, να αποτρέψει είτε την εκλογή του είτε την άσκηση των καθηκόντων του.

5. Τα κράτη μέλη ορίζουν ένα σημείο επαφής για την παραλαβή και διαβίβαση των πληροφοριών που απαιτούνται για την εφαρμογή της παραγράφου 3. Ανακοινώνουν στην Επιτροπή το όνομα και τα στοιχεία αυτών των σημείων επαφής και τυχόν επικαιροποιημένες πληροφορίες ή αλλαγές σχετικά με τα εν λόγω σημεία επαφής. Η Επιτροπή διατηρεί κατάλογο των σημείων επαφής και τον καθιστά διαθέσιμο στα κράτη μέλη.

Άρθρο 7

Έκπτωση από το δικαίωμα του εκλέγειν

1. Το κράτος μέλος κατοικίας δύναται να εξακριβώνει ότι οι πολίτες της Ένωσης που έχουν εκδηλώσει πρόθεση να ασκήσουν το δικαίωμα του εκλέγειν στο εν λόγω κράτος μέλος δεν έχουν εκπέσει του δικαιώματος αυτού στο κράτος μέλος καταγωγής δυνάμει ατομικής απόφασης αστικού ή ποινικού δικαίου.

2. Για την εφαρμογή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, το κράτος μέλος κατοικίας δύναται να κοινοποιεί στο κράτος μέλος καταγωγής τη δήλωση που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2. Για τον ίδιο σκοπό, οι χρήσιμες και συνήθως διαθέσιμες πληροφορίες που προέρχονται από το κράτος μέλος καταγωγής διαβιβάζονται με την προσήκουσα μορφή και εντός εύλογης προθεσμίας· οι πληροφορίες αυτές δεν μπορούν να περιέχουν παρά μόνο τις ενδείξεις που είναι απολύτως αναγκαίες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου και χρησιμοποιούνται μόνο για τον σκοπό αυτό. Αν οι διαβιβαζόμενες πληροφορίες διαψεύδουν το περιεχόμενο της δήλωσης, το κράτος μέλος κατοικίας λαμβάνει τα προσήκοντα μέτρα, ώστε να μην επιτραπεί στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο να ψηφίσει.

3. Εξάλλου, το κράτος μέλος καταγωγής μπορεί να διαβιβάσει στο κράτος μέλος κατοικίας, με την προσήκουσα μορφή και εντός εύλογης προθεσμίας, κάθε πληροφορία αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 8

Ελευθερία επιλογής της άσκησης του εκλογικού δικαιώματος στο κράτος μέλος κατοικίας

1. Οι ενωσιακοί εκλογείς ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα στο κράτος μέλος κατοικίας, εάν έχουν εκδηλώσει σχετική βούληση.

2. Αν η ψηφοφορία είναι υποχρεωτική στο κράτος μέλος κατοικίας, η υποχρέωση αυτή ισχύει και για τους ενωσιακούς εκλογείς που έχουν εκδηλώσει τη βούληση να ψηφίσουν στο εν λόγω κράτος μέλος .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΚΛΕΓΕΙΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΚΛΕΓΕΣΘΑΙ

Άρθρο 9

Εγγραφή και διαγραφή από τους εκλογικούς καταλόγους

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι ενωσιακοί εκλογείς που έχουν εκδηλώσει τη βούληση να εγγραφούν ως εκλογείς να μπορούν να εγγραφούν στους εκλογικούς καταλόγους εγκαίρως πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας .

2. Για την εγγραφή του ονόματός τους στους εκλογικούς καταλόγους, οι ενωσιακοί εκλογείς προσκομίζουν τα ίδια δικαιολογητικά με τους ημεδαπούς εκλογείς. Υποβάλλουν επίσης υπεύθυνη δήλωση η οποία περιλαμβάνει τα ακόλουθα υποχρεωτικά στοιχεία:

α) το όνομα, την ιθαγένεια, την ημερομηνία και τον τόπο γέννησής τους, και τη διεύθυνσή τους στην εκλογική επικράτεια του κράτους μέλους κατοικίας·

β) κατά περίπτωση, τον τόπο ή την εκλογική περιφέρεια στο κράτος μέλος καταγωγής τους στους εκλογικούς καταλόγους του οποίου καταχωρίστηκε τελευταία το όνομά τους· και

γ) δήλωση ότι θα ασκήσουν το δικαίωμα ψήφου τους μόνο στο κράτος μέλος κατοικίας.

3. Εξάλλου, το κράτος μέλος κατοικίας δύναται να απαιτεί από τους ενωσιακούς εκλογείς:

α) να προσκομίσουν έγκυρο έγγραφο ταυτότητας

β) να διευκρινίζουν στην αναφερόμενη στην παράγραφο 2 δήλωσή τους:

i) ότι δεν έχουν εκπέσει του εκλογικού τους δικαιώματος στο κράτος μέλος καταγωγής·

ii) κατά περίπτωση, τον προσωπικό αριθμό αναγνώρισης που έχει εκδώσει το κράτος μέλος καταγωγής ή κατοικίας·

iii) το είδος και τον σειριακό αριθμό του εγγράφου ταυτότητας/ταξιδιωτικού εγγράφου που έχει εκδώσει το κράτος μέλος καταγωγής·

iv) την ημερομηνία της δήλωσης· και

v) τα στοιχεία επικοινωνίας τους, όπως αριθμός τηλεφώνου ή διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

γ) να δηλώνουν την ημερομηνία από την οποία κατοικούν σε αυτό ή σε άλλο κράτος μέλος.

4. Οι ενωσιακοί εκλογείς που είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους παραμένουν εγγεγραμμένοι υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με τους ημεδαπούς εκλογείς, έως ότου ζητήσουν να διαγραφούν ή έως ότου διαγραφούν διότι δεν πληρούν πλέον τις απαιτούμενες για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος προϋποθέσεις. Όταν έχουν θεσπιστεί διατάξεις για την ενημέρωση των υπηκόων σχετικά με την εν λόγω διαγραφή από τους εκλογικούς καταλόγους, οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται με τον ίδιο τρόπο στους ενωσιακούς εκλογείς.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν το υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα Ι για τους σκοπούς της δήλωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 20 για την τροποποίηση του καταλόγου που αναφέρεται στην παράγραφο 3 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου μόνο με την προσθήκη στοιχείων σε αυτόν.

Άρθρο 10

Εγγραφή στους καταλόγους υποψηφίων

1. Κατά την κατάθεση της δήλωσης υποψηφιότητάς τους, οι πολίτες της Ένωσης προσκομίζουν τα ίδια δικαιολογητικά με τους ημεδαπούς υποψηφίους. Υποβάλλουν επίσης υπεύθυνη δήλωση η οποία περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

α) το όνομα, την ιθαγένεια, την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης τους, την τελευταία διεύθυνση στο κράτος μέλος καταγωγής και τη διεύθυνση στην εκλογική επικράτεια του κράτους μέλους κατοικίας·

β) δήλωση ότι δεν είναι συγχρόνως υποψήφιοι για τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε άλλο κράτος μέλος·

γ) κατά περίπτωση, τον τόπο ή την εκλογική περιφέρεια στο κράτος μέλος καταγωγής τους στους εκλογικούς καταλόγους του οποίου καταχωρίστηκε τελευταία το όνομά τους· και

δ) δήλωση ότι δεν έχουν εκπέσει του δικαιώματος του εκλέγεσθαι στο κράτος μέλος καταγωγής, κατόπιν απόφασης δικαστικής ή διοικητικής αρχής, υπό την προϋπόθεση ότι η τελευταία αυτή απόφαση μπορεί να προσβληθεί με ένδικο μέσο.

2. Εξάλλου, το κράτος μέλος κατοικίας δύναται να απαιτεί από τους εκλόγιμους πολίτες της Ένωσης:

α) να προσκομίσουν έγκυρο έγγραφο ταυτότητας·

β) να διευκρινίζουν στην αναφερόμενη στην παράγραφο 1 δήλωσή τους:

i) κατά περίπτωση, τον προσωπικό αριθμό αναγνώρισης που έχει εκδώσει το κράτος μέλος καταγωγής ή κατοικίας·

ii) το είδος και τον σειριακό αριθμό του εγγράφου ταυτότητας ή ταξιδιωτικού εγγράφου που έχει εκδώσει το κράτος μέλος καταγωγής·

iii) την ημερομηνία της δήλωσης και

iv) τα στοιχεία επικοινωνίας τους, όπως αριθμός τηλεφώνου ή διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

γ) να δηλώσουν την ημερομηνία από την οποία είναι υπήκοοι ενός κράτους μέλους.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν το υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙ για τους σκοπούς της δήλωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 20 για την τροποποίηση του καταλόγου που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου μόνο με την προσθήκη στοιχείων σε αυτόν.

Άρθρο 11

Απόφαση σχετικά με την εγγραφή και ένδικα μέσα

1. Το κράτος μέλος κατοικίας ενημερώνει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο εγκαίρως και με τη χρήση σαφούς και απλής διατύπωσης για την απόφαση που επιφυλάσσει στην αίτηση εγγραφής του στους εκλογικούς καταλόγους ή για την απόφαση σχετικά με το παραδεκτό της υποψηφιότητάς του εν λόγω προσώπου.

2. Σε περίπτωση άρνησης εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους ή απόρριψης της υποψηφιότητας πολίτη της Ένωσης, τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα δύνανται να ασκήσουν υπό τους ίδιους όρους τα ένδικα μέσα που επιφυλάσσει το δίκαιο του κράτους μέλους κατοικίας για τους εκλογείς και εκλόγιμους ημεδαπούς του.

3. Σε περίπτωση σφαλμάτων στους εκλογικούς καταλόγους ή στους καταλόγους υποψηφίων για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει το δικαίωμα να ασκήσει ένδικα μέσα υπό τους ίδιους όρους με εκείνους που προβλέπει η νομοθεσία του κράτους μέλους κατοικίας για τους ημεδαπούς εκλογείς και τους ημεδαπούς πολίτες που έχουν το δικαίωμα του εκλέγεσθαι.

4. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν σαφώς και εγκαίρως το ενδιαφερόμενο πρόσωπο για την απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και για τα ένδικα μέσα που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3.

Άρθρο 12

Παροχή πληροφοριών

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν μία ή περισσότερες αρχές αρμόδιες για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων ώστε να διασφαλίζεται ότι οι αλλοδαποί πολίτες της Ένωσης ενημερώνονται εγκαίρως για τις προϋποθέσεις και τους λεπτομερείς κανόνες εγγραφής τους ως εκλογέων ή υποψηφίων στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρχές που ορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 να καθιστούν εγκαίρως διαθέσιμες στους εγγεγραμμένους ενωσιακούς εκλογείς και στους εκλόγιμους πολίτες της Ένωσης τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) την κατάσταση της εγγραφής τους κατόπιν αιτήσεως·

β) την ημερομηνία των εκλογών, καθώς και τον τρόπο και τον τόπο της ψηφοφορίας·

γ) τους σχετικούς κανόνες για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εκλογέων και των υποψηφίων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν απαγορεύσεις, μορφές ασυμβίβαστου και κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης των εκλογικών κανόνων, ιδίως εκείνων που αφορούν την πολλαπλή ψήφο·

δ) τα μέσα για την απόκτηση περαιτέρω πληροφοριών σχετικά με την οργάνωση των εκλογών, συμπεριλαμβανομένου του καταλόγου υποψηφίων.

3. Οι πληροφορίες σχετικά με τις προϋποθέσεις και τους λεπτομερείς κανόνες εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους ή στους καταλόγους υποψηφίων στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 καθίστανται διαθέσιμες σύμφωνα με τις απαιτήσεις ποιότητας του άρθρου 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([9]) σε μία ή περισσότερες από τις επίσημες γλώσσες του κράτους μέλους κατοικίας.

Οι γενικές πληροφορίες για το εθνικό πλαίσιο διοργάνωσης των εκλογών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των προϋποθέσεων εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους ή στους καταλόγους υποψηφίων, της ημερομηνίας των εκλογών καθώς και του τρόπου και του τόπου της ψηφοφορίας είναι επίσης διαθέσιμες σε τουλάχιστον μία ακόμη επίσημη γλώσσα της Ένωσης που είναι ευρέως κατανοητή από τους πολίτες της Ένωσης που κατοικούν στην επικράτειά του. Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν από την Επιτροπή να παράσχει αρωγή για τις εν λόγω μεταφράσεις σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724 . Οι εν λόγω μεταφράσεις είναι αμιγώς πληροφοριακού χαρακτήρα και δεν έχουν νομικά αποτελέσματα.

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες σχετικά με τις προϋποθέσεις και τους λεπτομερείς κανόνες εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους ή στους καταλόγους υποψηφίων στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθώς και οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 καθίστανται προσβάσιμες ιδίως στα άτομα με αναπηρία με τη χρήση των κατάλληλων μέσων, τρόπων και μορφών επικοινωνίας.

Άρθρο 13

Μηχανισμός ανταλλαγής πληροφοριών

1. Τα κράτη μέλη ανταλλάσσουν τις πληροφορίες που συλλέγονται δυνάμει των άρθρων 9 και 10, εντός επαρκούς προθεσμίας πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας. Προς τον σκοπό αυτό, με την επιφύλαξη των εθνικών διατάξεων σχετικά με την εγγραφή των ψηφοφόρων στους εκλογικούς καταλόγους και την υποβολή υποψηφιοτήτων, το κράτος μέλος κατοικίας αρχίζει να παρέχει τις εν λόγω πληροφορίες στο κράτος μέλος καταγωγής, το αργότερο έξι εβδομάδες πριν από την πρώτη ημέρα της εκλογικής περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 της εκλογικής πράξης. Το κράτος μέλος κατοικίας παρέχει επίσης την ημερομηνία εγγραφής στους εκλογικούς του καταλόγους όσον αφορά τις αιτήσεις εγγραφών που υποβάλλονται μετά την ημερομηνία μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο. Το κράτος μέλος καταγωγής λαμβάνει, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο, τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλιστεί ότι οι υπήκοοί του δεν δύνανται να ψηφίσουν περισσότερες από μία φορές ή να θέσουν υποψηφιότητα σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη.

2. Το κράτος μέλος καταγωγής μεριμνά ώστε τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 να μην εμποδίζουν τους υπηκόους του να ψηφίζουν ή να θέτουν υποψηφιότητα σε άλλα είδη εκλογών.

3. Η Επιτροπή παρέχει πλαίσιο για την υποστήριξη της ανταλλαγής των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 από τα κράτη μέλη . Το πλαίσιο δίνει τη δυνατότητα στο κράτος μέλος κατοικίας να παρέχει τις εν λόγω πληροφορίες σε κρυπτογραφημένη μορφή .

([9]) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1724 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Οκτωβρίου 2018, για τη δημιουργία ενιαίας ψηφιακής θύρας με σκοπό την παροχή πρόσβασης σε πληροφορίες, σε διαδικασίες και σε υπηρεσίες υποστήριξης και επίλυσης προβλημάτων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 1).

4. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των τεχνικών προδιαγραφών όσον αφορά τη λειτουργία του πλαισίου που αναφέρεται στην παράγραφο 3 και των αρμοδιοτήτων και των υποχρεώσεων, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 19 παράγραφος 2.

Άρθρο 14

Ειδικά μέσα ψηφοφορίας

Τα κράτη μέλη που προβλέπουν τη δυνατότητα της εκ των προτέρων ψηφοφορίας, της επιστολικής ψηφοφορίας ή της ηλεκτρονικής ή διαδικτυακής ψηφοφορίας στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εξασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα των εν λόγω μεθόδων ψηφοφορίας στους ενωσιακούς εκλογείς υπό προϋποθέσεις παρόμοιες με εκείνες που ισχύουν για τους υπηκόους τους.

Άρθρο 15

Παροχή στατιστικών στοιχείων

Τα κράτη μέλη καθιστούν δυνατή τη συλλογή σχετικών στατιστικών στοιχείων σχετικά με τη συμμετοχή αλλοδαπών πολιτών της Ένωσης στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και, κατά περίπτωση, παρέχει τα εν λόγω στοιχεία στο κοινό και στην Επιτροπή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 16

Παρεκκλίσεις

1. Εάν το ποσοστό των πολιτών της Ένωσης που έχουν ηλικία ψήφου και κατοικούν σε ένα κράτος μέλος χωρίς να έχουν την ιθαγένειά του υπερβαίνει το 20 % του συνόλου των ημεδαπών πολιτών της Ένωσης και αλλοδαπών πολιτών της Ένωσης που έχουν ηλικία ψήφου και κατοικούν σε αυτό, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί, κατά παρέκκλιση των άρθρων 3, 9 και 10:

α) να επιφυλάσσει το δικαίωμα του εκλέγειν στους ενωσιακούς εκλογείς που κατοικούν στο εν λόγω κράτος μέλος επί μία ελαχίστη χρονική περίοδο, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 5 έτη·

β) να επιφυλάσσει το δικαίωμα του εκλέγεσθαι στους εκλόγιμους πολίτες της Ένωσης που κατοικούν στο εν λόγω κράτος μέλος επί μία ελαχίστη χρονική περίοδο, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 10 έτη.

Το πρώτο εδάφιο ισχύει με την επιφύλαξη των προσηκόντων μέτρων τα οποία μπορεί να λάβει το εν λόγω κράτος μέλος σχετικά με τη σύνθεση των καταλόγων υποψηφίων και τα οποία έχουν, ιδίως, ως στόχο να διευκολύνουν την ενσωμάτωση των αλλοδαπών πολιτών της Ένωσης.

Ωστόσο, οι ενωσιακοί εκλογείς και οι εκλόγιμοι πολίτες της Ένωσης οι οποίοι, λόγω της κατοικίας τους εκτός του κράτους μέλους καταγωγής τους ή της διάρκειάς της, δεν έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν ή του εκλέγεσθαι στο κράτος μέλος καταγωγής τους δεν υπάγονται στις προϋποθέσεις σχετικά με τη διάρκεια της κατοικίας που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο.

2. Αν το δίκαιο ενός κράτους μέλους ορίζει ότι οι υπήκοοι ενός άλλου κράτους που κατοικούν σε αυτό έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν για το εθνικό κοινοβούλιο του κράτους μέλους αυτού και μπορούν να εγγράφονται, προς τον σκοπό αυτό, στους εκλογικούς καταλόγους αυτού του κράτους μέλους, υπό τις ίδιες ακριβώς προϋποθέσεις με τους ημεδαπούς εκλογείς, το πρώτο κράτος μέλος δύναται, κατά παρέκκλιση από την παρούσα οδηγία, να μην εφαρμόσει σε αυτούς τους υπηκόους τα άρθρα 6 έως 13.

3. 18 μήνες πριν από κάθε διεξαγωγή εκλογών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση με την οποία εξακριβώνεται αν εξακολουθούν ή όχι να ισχύουν οι λόγοι που δικαιολογούν τη χορήγηση, στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, παρέκκλισης σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, και προτείνει, ενδεχομένως, τις αναγκαίες προσαρμογές.

Τα κράτη μέλη που θεσπίζουν παρεκκλίσεις σύμφωνα με την παράγραφο 1, υποβάλλουν στην Επιτροπή όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 17

Υποβολή εκθέσεων

1. Εντός 6 μηνών από κάθε διεξαγωγή εκλογών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κάθε κράτος μέλος διαβιβάζει στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στην επικράτειά του. Η έκθεση περιλαμβάνει στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη συμμετοχή στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ιδίως δε, κατά περίπτωση, τη συμμετοχή των ενωσιακών εκλογέων και των εκλόγιμων πολιτών της Ένωσης, καθώς και περίληψη των μέτρων που ελήφθησαν για την υποστήριξή αυτής της συμμετοχής.

2. Εντός ενός έτους μετά από κάθε διεξαγωγή εκλογών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας .

Άρθρο 18

Αξιολόγηση

Εντός 2 ετών από τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το 2034, η Επιτροπή αξιολογεί την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και συντάσσει έκθεση αξιολόγησης σχετικά με την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων της. Η αξιολόγηση αυτή περιλαμβάνει επίσης επισκόπηση της λειτουργίας του άρθρου 13.

Άρθρο 19

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 20

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 9 παράγραφος 6 και στο άρθρο 10 παράγραφος 4 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για αόριστο χρονικό διάστημα από τις 28 Σεπτεμβρίου 2025.

3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 9 παράγραφος 6 και στο άρθρο 10 παράγραφος 4 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Πριν εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας, της 13ης Απριλίου 2016, για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.

5. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί στο Συμβούλιο.

6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 6 και του άρθρου 10 παράγραφος 4 τίθεται σε ισχύ εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Συμβούλιο εντός 2 μηνών από την κοινοποίηση της πράξης στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Συμβούλιο ενημερώσει την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλει αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά 2 μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Συμβουλίου.

7. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενημερώνεται για την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων από την Επιτροπή, για κάθε ένσταση που διατυπώνεται εναντίον τους ή για την ανάκληση της εξουσιοδότησης από το Συμβούλιο.

Άρθρο 21

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, έως τις 29 Σεπτεμβρίου 2027, τις αναγκαίες νομοθετικές κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με το άρθρο 9 παράγραφοι 2 και 4, το άρθρο 10 παράγραφος 1, το άρθρο 11 παράγραφοι 1, 3 και 4, το άρθρο 12, το άρθρο 13 παράγραφοι 1, 2 και 3, τα άρθρα 14 και 15 και το άρθρο 17 παράγραφος 1. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευση τους. Οι εν λόγω διατάξεις περιλαμβάνουν επίσης δήλωση που διευκρινίζει ότι οι παραπομπές των ισχυουσών νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων στην οδηγία που καταργείται με την παρούσα οδηγία νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία. Ο τρόπος πραγματοποίησης αυτής της αναφοράς και η διατύπωση αυτής της δήλωσης καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των κύριων μέτρων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 22

Κατάργηση

Η οδηγία 93/109/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία που παρατίθεται στο παράρτημα III μέρος Α, καταργείται από τις 30 Σεπτεμβρίου 2027, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά τις προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο των οδηγιών που παρατίθενται στο παράρτημα III μέρος Β.

Οι παραπομπές στις καταργούμενες οδηγίες νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος IV.

Άρθρο 23

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* .

Τα άρθρα 1 έως 8, το άρθρο 9 παράγραφοι 1 και 3, το άρθρο 10 παράγραφος 2 και το άρθρο 11 παράγραφος 2 εφαρμόζονται από τις 30 Σεπτεμβρίου 2027.

Άρθρο 24

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 24 Ιουνίου 2025.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

I. NIEMCZYCKI

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Υπόδειγμα υπεύθυνης δήλωση προς υποβολή από ενωσιακούς εκλογείς

Ο/Η ..... (όνομα) δηλώνω υπεύθυνα ότι:

Τα ακόλουθα στοιχεία είναι ακριβή:

Ιθαγένεια	
Τόπος γέννησης	
Ημερομηνία γέννησης	
Αριθμός ταυτοποίησης που χορηγείται από το κράτος μέλος καταγωγής (κατά περίπτωση) (*)	
Είδος εγγράφου ταυτότητας ή ταξιδιωτικού εγγράφου που έχει εκδοθεί από το κράτος μέλος καταγωγής, και ο αύξων αριθμός του (εναλλακτικά, εάν ο αριθμός αναγνώρισης δεν είναι διαθέσιμος) (*)	
Διεύθυνση στην εκλογική επικράτεια του κράτους μέλους κατοικίας	
Τόπος ή εκλογική περιφέρεια του κράτους μέλους καταγωγής στους εκλογικούς καταλόγους του οποίου ή της οποίας είχα εγγραφεί τελευταία (κατά περίπτωση)	
Τηλέφωνο (*)	
Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (*)	

Προτίθεμαι να ασκήσω το δικαίωμα ψήφου μου σε ευρωπαϊκές εκλογές μόνο στη(ν)/στο/στις ..... (όνομα του κράτους μέλους κατοικίας).

Κατοικώ στη(ν)/στο/στις …… (όνομα του κράτους μέλους κατοικίας) επί …….. (περίοδος) (*).

Ημερομηνία: (*)	
Υπογραφή:	

(*) Μόνο αν απαιτείται από την εθνική νομοθεσία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Υπόδειγμα επίσημης δήλωσης που υποβάλλεται από πολίτες της Ένωσης που έχουν το δικαίωμα του εκλέγεσθαι

Ο/Η ..... (όνομα) δηλώνω υπεύθυνα ότι:

Τα ακόλουθα στοιχεία είναι ακριβή:

Ιθαγένεια	
Τόπος γέννησης	
Ημερομηνία γέννησης	
Τελευταία διεύθυνση στο κράτος μέλος καταγωγής	
Αριθμός ταυτοποίησης που χορηγείται από το κράτος μέλος καταγωγής (κατά περίπτωση) (*)	
Είδος εγγράφου ταυτότητας ή ταξιδιωτικού εγγράφου που έχει εκδοθεί από το κράτος μέλος καταγωγής, και ο αύξων αριθμός του (εναλλακτικά, εάν ο αριθμός αναγνώρισης δεν είναι διαθέσιμος) (*)	
Διεύθυνση στην εκλογική επικράτεια του κράτους μέλους κατοικίας	
Τόπος ή εκλογική περιφέρεια του κράτους μέλους καταγωγής στους εκλογικούς καταλόγους του οποίου ή της οποίας είχα εγγραφεί τελευταία (κατά περίπτωση)	
Τηλέφωνο (*)	
Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (*)	
Ημερομηνία από την οποία είμαι υπήκοος του κράτους μέλους καταγωγής (*)	

Δεν έχω θέσει συγχρόνως υποψηφιότητα στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε άλλο κράτος μέλος.

Δεν έχω εκπέσει του δικαιώματος του εκλέγεσθαι στο κράτος μέλος καταγωγής μου.

Ημερομηνία (*)	
Υπογραφή	

(*) Μόνο αν απαιτείται από την εθνική νομοθεσία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

Μέρος Α

Καταργούμενη οδηγία με τις τροποποιήσεις της

(αναφέρεται στο άρθρο 20)

Οδηγία 93/109/ΕΚ του Συμβουλίου	(ΕΕ L 329 της 30.12.1993, σ. 34)
Οδηγία 2013/1/ΕΕ του Συμβουλίου	(ΕΕ L 26 της 26.1.2013, σ. 27)

Μέρος Β

Προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο

(αναφέρονται στο άρθρο 20)

Οδηγία	Προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο
Οδηγία 93/109/ΕΚ	1η Φεβρουαρίου 1994
Οδηγία 2013/1/ΕΕ	28η Ιανουαρίου 2014

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Πίνακας αντιστοιχίας

Οδηγία 93/109/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρα 1 έως 8	Άρθρα 1 έως 8
Άρθρο 9 παράγραφος 1	Άρθρο 9 παράγραφος 1
Άρθρο 9 παράγραφος 2 εισαγωγική φράση	Άρθρο 9 παράγραφος 2
Άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και γ)	—
Άρθρο 9 παράγραφοι 3 και 4	Άρθρο 9 παράγραφοι 3 και 4
—	Άρθρο 9 παράγραφος 5
Άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2
—	Άρθρο 10 παράγραφος 3
Άρθρο 11 παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 11 παράγραφοι 1 και 2
—	Άρθρο 11 παράγραφος 3
—	Άρθρο 11 παράγραφος 4
Άρθρο 12 παράγραφος 1	Άρθρο 12 παράγραφος 1
—	Άρθρο 12 παράγραφος 2
—	Άρθρο 12 παράγραφος 3
—	Άρθρο 12 παράγραφος 4
Άρθρο 13	Άρθρο 13 παράγραφος 1
—	Άρθρο 13 παράγραφος 2
—	Άρθρο 13 παράγραφος 3
—	Άρθρο 13 παράγραφος 4
—	Άρθρο 13 παράγραφος 5
—	Άρθρο 14
—	Άρθρο 15
Άρθρο 14	Άρθρο 16
Άρθρο 15	—
—	Άρθρο 17 παράγραφος 1

Οδηγία 93/109/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 16	Άρθρο 17 παράγραφος 2
—	Άρθρο 18
—	Άρθρο 19
—	Άρθρο 20
Άρθρο 17	Άρθρο 21
—	Άρθρο 22
Άρθρο 18	Άρθρο 23
Άρθρο 19	Άρθρο 24
—	Παραρτήματα I έως IV